

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 19 september 2018*

”Begäran om förhandsavgörande – Förfarande för brådskande mål – Straffrättsligt samarbete – Direktiv (EU) 2016/343 – Oskuldspresumtion – Offentliga uttalanden i skuldfrågan – Rättsmedel – Förfarande för kontroll av huruvida ett beslut om häktning är lagenligt”

I mål C-310/18 PPU,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Spetsializiran nakazatelen sad (Särskilda brottmålsdomstolen, Bulgarien) genom beslut av den 11 maj 2018, som inkom till domstolen samma dag, i brottmålet mot

Emil Milev,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden R. Silva de Lapuerta samt domarna J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, S. Rodin (referent) och E. Regan,

generaladvokat: M. Wathelet,

justitiesekreterare: handläggaren R. Șereș,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 11 juli 2018,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Emil Milev, som för sin egen talan,
- Nederländernas regering, genom M.K. Bulterman, i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom R. Troosters och Y. Marinova, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 7 augusti 2018 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

* Rättegångsspråk: bulgariska.

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 3, 4.1 och 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/343 av den 9 mars 2016 om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden (EUT L 65, 2016, s. 1), mot bakgrund av skälen 16 och 48 i direktivet samt artiklarna 47 och 48 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan).
- 2 Begäran har framställts i ett brottmål mot Emil Milev avseende frågan om han ska kvarhållas i häkte.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Skäl 10 i direktiv 2016/343 har följande lydelse:

”Genom att fastställa gemensamma minimiregler om skyddet för misstänkta och tilltalades processuella rättigheter syftar detta direktiv till att stärka medlemsstaternas förtroende för varandras straffrättsliga system, och således till att underlätta det ömsesidiga erkännandet av avgöranden i straffrättsliga frågor. Sådana gemensamma minimiregler kan också avlägsna hinder för den fria rörligheten för medborgare inom medlemsstaternas hela territorium.”

- 4 Skäl 16 i detta direktiv har följande lydelse:

”Oskuldspresumtionen skulle överträdas om offentliga uttalanden av myndigheter, eller rättsliga avgöranden utöver dem som avser frågan om skuld, framställde en misstänkt eller tilltalad som skyldig, så länge den personen inte har bevisats vara skyldig enligt lag. Sådana uttalanden och rättsliga avgöranden bör inte ge uttryck för att den personen är skyldig. Detta bör inte påverka sådana åtgärder från åklagaren som syftar till att styrka den misstänktes eller tilltalades skuld, såsom åtalet, och inte heller rättsliga avgöranden som får till följd att en uppskjuten påföljd får verkan, förutsatt att rätten till försvar respekteras. Detta bör inte heller påverka preliminära beslut av processuell karaktär som fattas av rättsliga eller andra behöriga myndigheter och grundas på misstanke eller bevisning som talar till den misstänktes eller tilltalades nackdel, såsom beslut om häktning, förutsatt att sådana beslut inte hänvisar till den misstänkte eller tilltalade som skyldig. Innan den behöriga myndigheten meddelar ett preliminärt avgörande av processuell karaktär kan den först behöva säkerställa att det föreligger tillräcklig bevisning som talar till den misstänktes eller tilltalades nackdel för att motivera det aktuella beslutet, och beslutet skulle kunna innehålla en hänvisning till denna bevisning.”

- 5 Skäl 48 i direktiv 2016/343 har följande lydelse:

”Eftersom detta direktiv fastställer minimiregler bör medlemsstaterna kunna utvidga de rättigheter som fastställs i detta direktiv för att föreskriva en högre skyddsnivå. Den skyddsnivå som medlemsstaterna tillhandahåller bör aldrig understiga de normer som anges i stadgan och [Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, undertecknad i Rom den 4 november 1950], såsom dessa tolkas av domstolen och Europadomstolen.”

- 6 Artikel 1 i samma direktiv, med rubriken ”Syfte”, har följande lydelse:

”I detta direktiv fastställs gemensamma minimiregler för följande:

- a) Vissa aspekter av oskuldspresumtionen i straffrättsliga förfaranden.

b) Rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden.”

7 Artikel 2 i direktiv 2016/343, som har rubriken ”Tillämpningsområde”, föreskriver följande:

”Detta direktiv ska tillämpas på fysiska personer som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden. Det är tillämpligt i alla stadier av det straffrättsliga förfarandet, från det tillfälle då en person blir misstänkt eller tilltalad för att ha begått ett brott eller ett påstått brott fram till dess att det slutliga avgörandet av om personen har begått det aktuella brottet har vunnit laga kraft.”

8 I artikel 3 i direktivet, som har rubriken ”Oskuldspresumtion”, föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska se till att misstänkta och tilltalade betraktas som oskyldiga till dess att deras skuld har fastställts enligt lag.”

9 I artikel 4 i direktiv 2016/343, som har rubriken ”Offentliga uttalanden om skuld”, anges följande i punkt 1:

”Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att se till att det i offentliga uttalanden från myndigheter och i rättsliga avgöranden, utöver dem som avser frågan om skuld, inte hänvisas till en misstänkt eller tilltalad som om den personen vore skyldig så länge denne inte har bevisats vara skyldig enligt lag. Detta ska inte påverka de åtgärder av åklagaren som syftar till att bevisa att den misstänkte eller tilltalade är skyldig, och inte heller preliminära avgöranden av processuell karaktär som meddelas av rättsliga eller andra behöriga myndigheter och som grundas på misstanke eller bevisning som talar till nackdel för den misstänkte eller tilltalade.”

10 I artikel 10, med rubriken ”Rättsmedel”, i samma direktiv föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna ska se till att misstänkta och tilltalade har tillgång till ett effektivt rättsmedel om deras rättigheter enligt detta direktiv åsidosätts.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av nationella bestämmelser och system i fråga om bevisstillåtlighet ska medlemsstaterna se till att rätten till försvar och rätten till en rättvis rättegång iakttas vid bedömningen av uttalanden som misstänkta eller tilltalade har gjort eller av bevis som upptagits med åsidosättande av deras rätt att tåga eller deras rätt att inte vittna mot sig själv.”

Bulgarisk rätt

11 Artikel 63 i Nakazatelno protsesualen kodeks (bulgariska straffprocesslagen) (nedan kallad NPK) har rubriken ”Häktning”. Den artikeln föreskriver följande i punkt 1:

”Den som är skäligen misstänkt för att ha begått ett brott ska häktas ...”

12 Artikel 64 NPK, som avser tillämpningen av tvångsåtgärden ”häktning” före åtal, föreskriver följande i punkt 4:

”Domstolen tillämpar tvångsåtgärden ’häktning’ när villkoren i artikel 63.1 är uppfyllda ...”

13 I artikel 65.1 och 65.4 NPK föreskrivs att den häktade när som helst under förundersökningen får begära omprövning av frihetsberövandet. Domstolen prövar då om samtliga skäl som legat till grund för frihetsberövandet, bland vilka återfinns skäligen misstanke beträffande det aktuella brottet, fortsatt föreligger.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 14 Inom ramen för en förundersökning som inleddes beträffande ett rån som begicks år 2008 i en affär i Sofia (Bulgarien), misstänktes Emil Milev för att vara en av gärningsmännen. Han åtalades emellertid inte.
- 15 Den 31 juli 2009 lades förundersökningen ned, eftersom ingen misstänkt kunde identifieras.
- 16 Den hänskjutande domstolen har förklarat att Emil Milev är inblandad i två andra pågående brottmål.
- 17 Avseende det första av dessa mål, som rör ett bankrån, har den hänskjutande domstolen angett att en bulgarisk domstol beslutade att inte häkta Emil Milev med motiveringen att uppgifterna från huvudvittnet, BP, inte var tillförlitliga. Ännu har inget domstolsavgörande i sak meddelats i nämnda mål.
- 18 Angående det andra målet, som avser ledningen av en kriminell grupp som bildats i syfte att begå rån, i vilket BP också är huvudvittnet, har den hänskjutande domstolen angett att Emil Milev var frihetsberövad från den 24 november 2013 till den 9 januari 2018, då han friades från alla anklagelser på grund av att den bulgariska domstolen bedömde att BP:s uppgifter inte var tillförlitliga. Han släpptes emellertid inte på fri fot.
- 19 Den 11 januari 2018 återupptogs förundersökningen avseende det rån som begicks år 2008. BP hördes på nytt som vittne.
- 20 Samma dag greps Emil Milev för att han skulle infinna sig vid den domstol som hade att ta ställning till huruvida han skulle häktas.
- 21 I första instans bifölls åklagarens begäran om Emil Milevs häktning på den grunden att BP:s vittnesmål ”vid första påseendet” var tillförlitligt. I andra instans fastställdes beslutet om häktning med stöd av ett detaljerat vittnesmål från BP och eftersom ett straffrättsligt ansvar kunde åläggas BP vid falskt vittnesmål. Enligt den hänskjutande domstolen har de båda instanserna prövat BP:s vittnesmål separat utan att jämföra dem med andra uppgifter som talade för Emil Milevs oskuld. I övrigt ska de berörda domstolarna ha underlåtit att pröva de grunder som anförts i detta avseende av Emil Milevs försvarare.
- 22 Den hänskjutande domstolen understryker att förstainstansdomstolen endast prövade BP:s vittnesmål när den kontrollerade huruvida Emil Milevs skulle kvarhållas i häkte, eftersom den bedömde att det inte var nödvändigt att göra en ingående prövning av bevisningen. Förstainstansdomstolen bedömde också att Emil Milev kunde kvarhållas i häkte med stöd av bevisning mot honom som var mindre stark. Andrainstansdomstolen fastställde denna bedömning efter en mycket generell uppskattning av vittnesmålen och efter att ha konstaterat att bevisuppgifterna ”trots att de var kortfattade ... [talade för] en skuld ... och att bevisuppgifterna [inte motsades] av andra bevisuppgifter”.
- 23 Vid den andra omhäkningsförhandlingen bedömde andrainstansdomstolen att vittnesmålen och bevisuppgifterna i målet med tillämpning av NPK, i dess ändrade lydelse, inte skulle prövas ingående. I stället skulle en mycket allmän bedömning göras, vid vilken det var tillräckligt att konstatera att det generellt sett var sannolikt och att det fanns en misstanke mot Emil Milev om att han var inblandad i den aktuella gärningen.
- 24 Den hänskjutande domstolen har påpekat att de grunder som anförts av Emil Milevs försvarare om partiskhet och bristande trovärdighet vad gäller BP:s vittnesmål inte har prövats av domstolen i andra instans inom ramen för ett kontradiktoriskt förfarande, vilken domstol för övrigt inte har prövat dessa grunder.

- 25 Den hänskjutande domstolen har uppgett att Emil Milev har inkommit till den med en begäran om omprövning av häktningens lagenlighet.
- 26 Nämnda domstol uppger att Emil Milev anser att villkoret i den nationella lagstiftningen, vilket måste vara uppfyllt för att häktning ska kunna ske och fortsätta och vilket bygger på att det finns "skälig misstanke" mot Emil Milev om att han har begått brott, ska tolkas i enlighet med den definition det getts i Europadomstolens dom av den 30 augusti 1990, Fox, Campbell och Hartley mot Förenade kungariket (CE:ECHR:1990:0830JUD001224486). Han har härvidlag gjort gällande att det, för att villkoret ska vara uppfyllt, krävs att det finns objektiva uppgifter som kan övertyga en objektiv betraktare om att den berörda personen förmodligen har begått det aktuella brottet. Emil Milev har även framfört konkreta argument om vittnet BP:s bristande trovärdighet, och hans advokat har vid flera tillfällen begärt att bevisning samlas in i syfte att utreda tillförlitligheten i BP:s vittnesmål.
- 27 Den hänskjutande domstolen har påpekat att nationella bestämmelser och nationell rättspraxis har utvecklats på detta område.
- 28 Därmed har ny nationell rättspraxis om prövningen av "skälig misstanke" utvecklats, enligt vilken domstolens avgörande, både under förundersökningen och i domstolsförfarandet, ska meddelas efter det att domstolen tagit del av *prima facie*-bevisning och det ska inte vara detaljerat.
- 29 Den hänskjutande domstolen anser att besluten om kvarhållande i häkte utgör "preliminära avgöranden av processuell karaktär" i den mening som avses i artikel 4.1 andra meningen i direktiv 2016/343, som även har vissa likheter med "avgöranden ... som avser frågan om skuld", som avses i bestämmelsens första mening.
- 30 Den hänskjutande domstolen undrar därför också i vilken grad den ska kontrollera huvudbevisningen för Emil Milevs skuld och i vilken utsträckning den måste ge ett tydligt och konkret svar på hans argument, mot bakgrund av innehållet i rätten till försvar enligt artikel 10 i direktiv 2016/343 och artikel 47.1 i stadgan. Slutligen önskar den få klarhet i huruvida den omständigheten att skäl 16 i direktivet anger att det preliminära beslutet av processuell karaktär "skulle kunna innehålla en hänvisning" till bevisning som talar till den tilltalades eller den misstänktes nackdel innebär att denna bevisning kan bli föremål för ett kontradiktoriskt förfarande inför domstolen eller att domstolen bara kan nämna den.
- 31 Mot denna bakgrund beslutade Spetsializiran nakazatelen sad (Särskilda brottmålsdomstolen, Bulgarien) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen:
- "1) Är nationell rättspraxis som innebär att ett villkor för fortsatt häktning (fyra månader efter gripandet av den misstänkte) är att det föreligger 'skälig misstanke', i den meningen att det 'vid första påseendet' konstateras att den misstänkte kan ha begått det aktuella brottet, förenlig med artikel 3, artikel 4.1 andra meningen, artikel 10, skäl 16 fjärde och femte meningarna och skäl 48 i direktiv 2016/343 och med artiklarna 47 och 48 i stadgan?
- Om så inte är fallet, är nationell rättspraxis i vilken 'skälig misstanke' tolkas som en stor sannolikhet för att den misstänkte har begått det aktuella brottet förenlig med ovan angivna bestämmelser?
- 2) Är nationell rättspraxis som innebär att den domstol som beslutar om en ansökan om ändring av en redan fastställd häktning ska motivera sitt beslut utan att jämföra bevisning som är till fördel för den misstänkte med bevisning som är till nackdel för vederbörande, även om den misstänktes advokat har argumenterat för detta – och det enda skälet till denna restriktion är att domstolen måste förbli opartisk för det fallet att samma domstol sedan ska pröva målet i sak –, förenlig med artikel 4.1 andra meningen, artikel 10, skäl 16 fjärde och femte meningarna och skäl 48 i direktiv 2016/343 och med artikel 47 i stadgan?

Om så inte är fallet, är nationell rättspraxis enligt vilken domstolen ska företa en mer ingående och detaljerad prövning av bevisningen och ge ett tydligt svar på de argument som anförts av den misstänktes advokat, även om den därmed riskerar att inte kunna pröva målet eller meddela ett slutgiltigt avgörande i skuldfrågan om nämnda mål tilldelas samma domstol för sakprövningen, – vilket innebär att en annan domstol får pröva målet i sak – förenlig med ovan angivna bestämmelser?”

Huruvida förfarandet för brådskande mål om förhandsavgörande ska tillämpas

- 32 Den hänskjutande domstolen har ansökt om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt det förfarande för brådskande mål om förhandsavgörande som föreskrivs i artikel 107 i domstolens rättegångsregler.
- 33 Till stöd för sin ansökan har den hänskjutande domstolen anført att Emil Milev för närvarande sitter häktad och att den med stöd av EU-domstolens svar kommer att avgöra frågan om huruvida kvarhållandet i häkte är lagenligt.
- 34 I detta hänseende ska det för det första påpekas att begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av direktiv 2016/343, som omfattas av bestämmelserna i avdelning V i tredje delen i EUF-fördraget om ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Begäran kan således handläggas inom ramen för förfarandet för brådskande mål om förhandsavgörande.
- 35 Vad därefter gäller villkoret att målet ska vara brådskande, ska enligt domstolens praxis den omständigheten beaktas att den berörda personen i det nationella målet för närvarande är frihetsberövad och att frågan om han ska vara fortsatt frihetsberövad är beroende av utgången i det nationella målet (dom av den 28 juli 2016, JZ, C-294/16 PPU, EU:C:2016:610, punkt 29 och där angiven rättspraxis).
- 36 I förevarande mål framgår det av uppgifterna från den hänskjutande domstolen, vilka det har erinrats om i punkterna 19–25 ovan, att Emil Milev för närvarande är frihetsberövad och att frågan huruvida han ska fortsätta vara frihetsberövad är beroende av EU-domstolens avgörande, eftersom svaret på tolkningsfrågorna som ställts skulle kunna medföra att han omedelbart ska frigges (se, för ett liknande resonemang, dom av den 22 december 2017, Ardic, C-571/17 PPU, EU:C:2017:1026, punkt 59).
- 37 Vid dessa förhållanden beslutade EU-domstolen (första avdelningen), den 5 juni 2018, på grundval av referentens förslag och sedan generaladvokaten hörts, att bifalla den hänskjutande domstolens ansökan om att begäran om förhandsavgörande ska handläggas enligt förfarandet för brådskande mål om förhandsavgörande.

Prövning av tolkningsfrågorna

- 38 Den nationella domstolen har ställt sina frågor, vilka ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artiklarna 3, 4.1 och 10 i direktiv 2016/343, mot bakgrund av skälen 16 och 48 i detta direktiv samt artiklarna 47 och 48 i stadgan, ska tolkas så, att när en nationell domstol prövar huruvida det föreligger ”skälig misstanke”, i den mening som avses i nationell lagstiftning, om att en person har begått ett brott, vilken misstanke krävs för kvarhållande i häkte, det är tillräckligt att den vid första påseendet konstaterar att denna person kan ha begått brottet, eller om domstolen måste pröva huruvida det finns en stor sannolikhet att personen har begått brottet. Den nationella domstolen vill även få klarhet i huruvida dessa bestämmelser ska tolkas så, att en nationell domstol som ska avgöra en ansökan om ändring av åtgärden tillfälligt frihetsberövande kan motivera sitt

avgörande utan att jämföra bevisning som talar för och emot den frihetsberövades skuld, eller om den domstolen måste göra en mer ingående prövning av denna bevisning och ge ett tydligt svar på de argument som framförts av den frihetsberövade.

- 39 Inledningsvis ska det konstateras att det i artikel 2 i direktiv 2016/343 föreskrivs att det ska tillämpas på fysiska personer som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden i alla stadier av det straffrättsliga förfarandet, från det tillfälle då en person är misstänkt för att ha begått ett brott eller ett påstått brott fram till dess att det slutliga avgörandet av om personen har begått det aktuella brottet har vunnit laga kraft.
- 40 Eftersom den nationella domstolen ska pröva lagenligheten av Emil Milevs kvarhållande i häkte, som beslutats i ett straffrättsligt förfarande mot honom på grund av att det finns skälig misstanke om att han har begått ett brott, är direktiv 2016/343 tillämpligt på Emil Milev och det nationella förfarandet.
- 41 Eftersom det inte framgår av beslutet om hänskjutande att målet vid den nationella domstolen rör tillgången till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 10.1 i direktiv 2016/343 eller något av de områden som anges i artikel 10.2 i direktivet, är den artikeln emellertid inte relevant för det svar som domstolen har ombetts att ge i förevarande mål.
- 42 Vad gäller övriga bestämmelser i direktiv 2016/343 som den hänskjutande domstolen har hänvisat till, ska det påpekas att det i artikel 3 i direktivet föreskrivs att medlemsstaterna ska se till att misstänkta och tilltalade betraktas som oskyldiga till dess att deras skuld har fastställts enligt lag.
- 43 I detta hänseende föreskrivs det i artikel 4.1 i direktivet att medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att se till att det i rättsliga avgöranden, utöver dem som avser frågan om skuld, inte hänvisas till en misstänkt eller tilltalad som om den personen vore skyldig så länge denne inte har bevisats vara skyldig enligt lag, men att detta inte ska påverka preliminära avgöranden av processuell karaktär som meddelas av rättsliga myndigheter och som grundas på misstanke eller bevisning som talar till nackdel för den misstänkte eller tilltalade.
- 44 Denna bestämmelse ska tolkas mot bakgrund av skäl 16 i direktiv 2016/343, enligt vilket iakttagandet av oskuldspresumtionen inte bör påverka beslut om häktning, förutsatt att sådana beslut inte hänvisar till den misstänkte eller tilltalade som skyldig. I samma skäl 16 anges även att innan de rättsliga myndigheterna meddelar ett preliminärt avgörande av processuell karaktär kan de först behöva säkerställa att det föreligger tillräcklig bevisning som talar till den misstänktes eller tilltalades nackdel för att motivera det aktuella beslutet, och beslutet skulle kunna innehålla en hänvisning till denna bevisning.
- 45 Det bör i övrigt noteras att syftet med direktiv 2016/343, såsom framgår av artikel 1 och skäl 9 i direktivet, är att fastställa gemensamma minimiregler om straffrättsliga förfaranden avseende vissa aspekter av oskuldspresumtionen och rätten att närvara vid rättegången.
- 46 Vidare fastställer direktiv 2016/343 i enlighet med skäl 10 i detta endast minimiregler om skyddet för misstänkta och tilltalades processuella rättigheter för att stärka medlemsstaternas förtroende för varandras straffrättsliga system, och således för att underlätta det ömsesidiga erkännandet av avgöranden i straffrättsliga frågor.
- 47 Med tanke på att den harmonisering som eftersträvas med direktiv 2016/343 har en minimikaraktär, kan direktivet inte tolkas som fullständigt och uttömmande med syfte att fastställa samtliga villkor för att anta ett beslut om häktning.
- 48 Det framgår av det ovan anförda att direktiv 2016/343, särskilt artiklarna 3 och 4.1 i detta inte utgör hinder för att i ett straffrättsligt förfarande meddela preliminära avgöranden av processuell karaktär – såsom en rättslig myndighets beslut om kvarhållande i häkte – som grundas på misstanke eller

bevisning som talar till den häktades nackdel, förutsatt att besluten inte hänvisar till den häktade som skyldig. I den mån den hänskjutande domstolens frågor avser på vilka villkor ett beslut om häktning får antas och särskilt graden av misstanke som den ska ha i skuldfrågan, hur olika bevisuppgifter ska prövas och omfattningen av den motivering den ska ge som svar på de argument som framförts, konstaterar domstolen att sådana frågor inte regleras av direktivet, utan omfattas uteslutande av nationell rätt.

- 49 Mot bakgrund av det ovan anförda ska tolkningsfrågorna besvaras enligt följande. Artiklarna 3 och 4.1 i direktiv 2016/343 ska tolkas så, att de inte utgör hinder för att meddela preliminära avgöranden av processuell karaktär – såsom en rättslig myndighets beslut om kvarhållande i häkte – som grundas på misstanke eller bevisning som talar till den häktades nackdel, förutsatt att besluten inte hänvisar till den häktade som skyldig. Direktivet reglerar däremot inte på vilka villkor ett beslut om häktning får antas.

Rättegångskostnader

- 50 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

Artiklarna 3 och 4.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/343 av den 9 mars 2016 om förstärkning av vissa aspekter av oskuldspresumtionen och av rätten att närvara vid rättegången i straffrättsliga förfaranden ska tolkas så, att de inte utgör hinder för att meddela preliminära avgöranden av processuell karaktär – såsom en rättslig myndighets beslut om kvarhållande i häkte – som grundas på misstanke eller bevisning som talar till den häktades nackdel, förutsatt att besluten inte hänvisar till den häktade som skyldig. Direktivet reglerar däremot inte på vilka villkor ett beslut om häktning får antas.

Underskrifter